VERSLAG

Onderwerp		Stedelijke Commissie – Kamer Bestuur & Middelen	
Datum	**Tijd**	15 januari 2024	19:00 uur
Locatie		Stadhuis – Raadzaal	
Voorzitter		J. de Lange	
Secretaris		S. van Iersel	
Link om de vergadering terug te kijken		https://enschede.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Index/cb04fa5c-34a3-484c-9692-a2e495c8b13a	
Deelnemers vergadering		*Commissieleden*: G. Tillema (D66), B. Peeters Weem (GroenLinks), H. Brouwer (EnschedeAnders), P. van Ek, K. van der Leij (SP), Y. Hümmels (PvdA), E. Kemp (Volt), M. Jajan, L. Staal (VVD), P. Hoetink (PvdD), B. Overink (BBE), H. Meijer-Ytsma, H. de Roode (ChristenUnie), M. Brejaart (FvD), A. Blömer (PVV), M. van Lagen, T. ten Vergert (CDA) *Portefeuillehouders*: N. van den Berg, H. Vedder, M. Teutelink, J. Diepemaat *Ambtelijk*: O. Hefti, A. van den Heuvel, M. Bos	
Afwezig		N.v.t.	

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen en kijkers thuis van harte welkom. De VVD heeft een nieuwe fractievertegenwoordiger de heer L. Staal. De deelnemers gaan akkoord dat hij in deze vergadering het woord voert.

2. Vaststellen agenda, kennisnemen van het verslag en mededelingen

- Vaststellen van de agenda

Raadslid Overink heeft een korte vraag bij hamerstuk 2c. De agenda wordt voor het overige vastgesteld conform voorstel. Agendapunten 2a en 2b zijn niet ter bespreking aangemeld en zullen dus niet besproken worden.

- Kennisnemen van het verslag van de vergadering van 20 november 2023

Van het verslag wordt zonder voorstellen tot wijzigingen kennisgenomen.

- Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

2a. Voorstel hamerstuk: **Vragen toestemming gemeenteraad wijziging gemeenschappelijke regeling GBTwente**

De gemeente werkt samen met andere gemeenten aan publieke taken. Sommige taken zijn op afstand gezet en in zogenaamde gemeenschappelijke regelingen ondergebracht. Op grond van de in 2022 gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen moeten deze gemeenschappelijke regelingen een aantal wijzigingen doorvoeren in hun regeling. Het doel van die wetswijziging is namelijk de controlerende rol van de raad te vergroten, om de grip te versterken op het verlengde lokale bestuur. De wijziging van de regelingen gaat in een tweetrapsraket. Eerst mogen de deelnemende

gemeenteraden een zienswijze geven over de concept gewijzigde regeling. Daarna moeten alle raden toestemmen met de gewijzigde regeling. We zijn nu bij stap 2: Voor de gemeenschappelijke regeling GBTwente wordt nu toestemming gevraagd aan de gemeenteraad.

Conclusie: Het voorstel is niet ter bespreking aangemeld. De commissie adviseert dit raadsvoorstel als **hamerstuk** te agenderen voor de raadsvergadering van maandag 29 januari 2024.

2b. Voorstel hamerstuk: **Normenkader rechtmatigheidsverantwoording 2024**
Vanaf het verslagjaar 2023 legt het college in de jaarrekening verantwoording af over het rechtmatig handelen. Hierbij geeft het college aan in hoeverre de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening in overeenstemming met financiële regelgeving en raadsbesluiten tot stand zijn gekomen. Het normenkader met financiële regelgeving en raadsbesluiten wordt jaarlijks geactualiseerd en door de raad vastgesteld.

Conclusie: Agendapunt 2b is niet ter bespreking aangemeld. De commissie adviseert dit raadsvoorstel als **hamerstuk** te agenderen voor de raadsvergadering van maandag 29 januari 2024.

2c Voorstel hamerstuk: **Het maken van een makelpunt bij het Vastgoed en Facilitair Bedrijf Enschede (VFBE)**
Dit project draait om het opzetten van een "Makelpunt", waar mensen op zoek kunnen gaan naar geschikte plekken voor hun maatschappelijke activiteiten en waar mensen die ruimtes beschikbaar hebben, deze kunnen aanbieden. Denk aan plekken voor kunst, sport, zorg en meer. Het doel is om deze zoektocht eenvoudiger te maken en lege ruimtes beter te benutten. De gemeente wil dit makelpunt opzetten om te helpen bij het vinden van passende plekken en om meer samenwerking tussen mensen en groepen te stimuleren. Het plan omvat het inrichten van een website waarop het actuele aanbod aan ruimtes in de stad te vinden is en een klein team dat dit beheert en dat de gebruikers ondersteunt en enthousiast maakt. Het uiteindelijke doel is om Enschede aantrekkelijker te maken, ervoor te zorgen dat iedereen mee kan doen in de stad. Vergelijkbare initiatieven in andere steden zijn al succesvol gebleken.

Naar aanleiding van een vraag van raadslid Overink zegt wethouder Van den Berg namens wethouder Diepemaat toe om het makelpunt te evalueren alvorens te besluiten om het structureel te maken. Raadslid Brejaart kondigt aan bij dit raadsvoorstel eventueel een motie te willen indienen in de raad van 29 januari 2024.

Conclusie:
De commissie adviseert dit raadsvoorstel als **hamerstuk** te agenderen voor de raadsvergadering van maandag 29 januari 2024, tenzij FvD bij dit raadsvoorstel een motie wil indienen.

3. Beeldvormend: **Brief Inkoopjaarverslag 2022**
Het college heeft met een begeleidende brief het Inkoopjaarverslag 2022 aan de gemeenteraad aangeboden. Het gemeentelijk inkoopbelang is groot, zowel financieel, organisatorisch als maatschappelijk/bestuurlijk. De brief is ter bespreking aangemeld door GroenLinks.

Sprekers: B. Peeters Weem (GroenLinks), M. Jajan (VVD), B. Overink (BBE), M. Brejaart (FvD), P. van Ek (SP), N. van den Berg (portefeuillehouder)

Aandachtspunten:
- aandacht voor duurzaamheid

- laat zien hoe je kunt beoordelen of voldaan wordt aan voorwaarden van diversiteit en inclusiviteit
- ruimte om voorrang te geven aan lokale inkoop benutten
- jaarverslag in het eerste half jaar uitbrengen en bespreken
- aandacht voor en duidelijkheid over de inzet van trainees

Toezeggingen:
- De wethouder zegt toe de maximale ruimte te benutten om lokaal in te kopen
- De wethouder gaat de commissie schriftelijk toelichten hoe de mate van diversiteit en inclusiviteit word beoordeeld.
- De wethouder zegt toe dat hij over enkele weken met een actieplan duurzaam inkopen naar de raad komt.

Conclusie:
Het Inkoopjaarverslag 2022 is beeldvormend in deze commissie besproken.

4. Beeldvormend: **Nota Waardengedreven digitalisering: Ethische visie op het gebruik van data en technologie**

De gemeente Enschede presenteert een Nota over een ethisch verantwoorde inzet van data en technologie. Dit document vormt de basis voor het maken van weloverwogen afwegingen en keuzes bij het gebruik van data en technologie. Het beschrijft hoe wij die afwegingen willen maken en wat daarvoor nodig is. De razendsnelle digitale ontwikkelingen brengen uitdagingen met zich mee die wetgeving vaak niet kan bijbenen. Om ongewenste gevolgen te voorkomen, zet de gemeente zich in om risico's te beperken. Ethiek speelt hierbij een belangrijke rol.

Sprekers: B. Peeters Weem (GroenLinks), G. Tillema (D66), H. de Roode (ChristenUnie), M. Brejaart (FvD), P. Hoetink (PvdD), P. van Ek (SP), E. Kemp (Volt), B. Overink (BBE), Y. Hümmels (PvdA), L. Staal (VVD), H. Vedder (portefeuillehouder)

Aandachtspunten:
- Zorg dat mensen die digitaal niet kunnen meekomen analoog bij de gemeente terecht kunnen.
- Zorg goed voor kwetsbare persoonsgegevens
- Terughoudend omgaan met slimme diensten in de openbare ruimte
- Raadpleeg experts op het gebied van privacy en de ethische commissie
- Besef dat communiceren met jongeren soms juist andere communicatiekanalen vraagt
- Beperk de onafhankelijkheid van derde partijen
- Schep duidelijkheid over het gebruik van Artificial Intelligence (AI) door en binnen de gemeente
- Zorg voor meer concrete invulling van de nota. De nota is vrij algemeen en zou meer kunnen inzoomen op Enschede.
- De nota bevat veel spelfouten en afkortingen, de ethische procedure is weggevallen.
- Betrek inwoners en de raad.
- Denk niet vanuit technologie, maar vanuit maatschappelijke problemen.
- Toets bestaande structuren ook aan het nieuwe kader

Toezeggingen:
- Wethouder Vedder zegt toe de richtlijnen voor ambtenaren met betrekking tot AI te delen met de raad.

- Wethouder Vedder wil het transparantieprincipe nadrukkelijker betrekken.
- Wethouder Vedder komt terug op de vraag of de organisatie voor ambtenaren richtlijnen heeft over het opzoeken van informatie over inwoners via digitale kanalen, zoals Facebook.
- Wethouder Vedder geeft aan naast de terugkoppeling over het onderwerp in de Gemeenterekening ook over 2 jaar te willen evalueren.
- Wethouder Vedder zorgt dat de nota wordt vertaald in handzame stukken waar de ambtelijke organisatie mee aan de slag kan gaan.
- Wethouder Vedder zal de raad op de hoogte houden van en betrekken bij momenten waarop het college inwoners ethische dilemma's gaat voorleggen.
- Wethouder Vedder geeft aan dat het onderwerp op andere momenten nog terugkomt bij de raad, waaronder op de flexavond en als raadsvoorstel de brede digitale visie.

Conclusie:
De nota is beeldvormend besproken in deze commissie en zal op 5 februari nader aan de orde komen als onderwerp van de flexavond. In een later stadium zal dit onderwerp nog in de oordeelsvormende fase met een raadsvoorstel terugkomen in deze commissie.

5. Beeldvormend: **Brief Opdracht Begroting en organisatie in balans**

De opdracht houdt in dat we als gemeente keuzes moeten maken met als doel de balans tussen taken, personeel en begroting te herstellen. Want er is nu sprake van een disbalans. Keuzes zijn nodig om de balans te herstellen. Om helder te krijgen aan welke opgaven we werken en wat nodig is om deze te verwezenlijken. En om te zorgen dat we meerjarig financieel gezond blijven. Daarbij kijken we zorgvuldig naar de impact op de organisatie en de stad. Een voorstel voor deze keuzes legt het college in aanloop naar de Zomernota 2024 - in de vorm van scenario's - aan de raad voor.

Sprekers: B. Overink (BBE), H. Meijer-Ytsma (ChristenUnie), M. Jajan (VVD), B. Peeters Weem (GroenLinks), Y. Hümmels (PvdA), A. Blömer (PVV), M. van Lagen (CDA), M. Brejaart (FvD), G. Tillema (D66), P. Hoetink (PvdD), H. Brouwer (EnschedeAnders), K. van der Leij (SP), M. Teutelink (portefeuillehouder), N. van den Berg (portefeuillehouder)

Wethouder Teutelink licht de opdracht mondeling toe. Hij benadrukt dat de situatie is ontstaan doordat de gemeente steeds meer taken en minder geld krijgt van het Rijk. In G-40 verband trekt de gemeente samen op in de voorbereiding van een passende reactie richting het Rijk. Naast de opgevoerde druk vanuit het Rijk kampt de gemeente met een hoge werkdruk, hoog ziekteverzuim en lastig in te vullen vacatures. Omdat een nieuw kabinet keuzes moet maken over het gemeentefonds en de formatie van een nieuw kabinet nog maar net van start is gegaan, verwacht de wethouder pas in het najaar duidelijkheid.
Om een structureel evenwicht te bereiken is een proces voorzien waarin onder meer de ambtelijke organisatie, de gemeenteraad en het bedrijfsleven kunnen meedenken. Externen worden betrokken om onafhankelijkheid te waarborgen. De wethouder gaat een aantal meedenksessies organiseren en legt de raad bij de Zomernota in juni een aantal scenario's voor.

Aandachtspunten:
- Kijk ook of er afdrachten naar het Rijk zijn die we kunnen stopzetten
- Zorg in de ambtelijke organisatie dat mensen vertrouwen in de toekomst houden
- Overweeg om geen sluitende begroting op te leveren in het ravijnjaar 2026 met de consequentie van art. 12 status

- Neem lastenverzwaring mee als mogelijkheid
- Maak inzichtelijk waar de gemeente en de gemeenteraad invloed kunnen hebben in de eigen begroting en wat er al vast staat vanuit het Rijk
- Ook raadsleden kunnen via de landelijke partijlijnen lobbyen richting Den Haag
- Zorg voor kritische ambtelijke organisatie die de raad via het college laat zien wat de consequenties zijn van extra regels
- Naast het bedrijfsleven ook andere doelgroepen betrekken
- Beperk externe inhuur
- Focus eerst op de opgaven die er liggen voordat wordt ingezet op de kaasschaaf-methode

Toezeggingen:
- Wethouder Teutelink zegt toe inzicht te geven in de taken waartoe de gemeente wettelijk verplicht is.
- Wethouder Teutelink zegt toe het bedrijfsleven, maar ook andere doelgroepen, te gaan betrekken in het proces.
- Wethouder Teutelink zegt toe de door de commissieleden aangedragen kaders te zullen meenemen in het proces.

Conclusie:
De brief is besproken in deze commissie. Het onderwerp zal dit jaar vaker aan bod komen in een vergadering van deze commissie.

6. (Besloten) Beeldvormend: **Stand van zaken Strategisch verwervingskrediet**
De voorzitter vraagt de commissieleden of zij bezwaar hebben tegen de aanwezigheid van de portefeuillehouder en de betrokken ambtenaren. De commissieleden hebben geen bezwaar.

Portefeuillehouder: J. Diepemaat
Ambtelijke ondersteuning: O. Hefti, A. van den Heuvel, M. Bos

Op 26 juni 2023 heeft de raad het beleidskader Strategische Verwervingen vastgesteld en een revolverend strategisch verwervingskrediet beschikbaar gesteld. Halfjaarlijks wordt de raad geïnformeerd over de aankopen die de afgelopen periode zijn gedaan vanuit dit krediet. Ook wordt een doorkijk gegeven in mogelijk toekomstige aankopen vanuit het Strategisch Verwervingskrediet.

Met behulp van een geheime presentatie is informatie gedeeld over aankopen die de afgelopen periode zijn gedaan vanuit het strategisch verwervingskrediet en mogelijk toekomstige aankopen. Deze presentatie ligt voor raadsleden ter inzage in de geheime kast tot de eerstvolgende vergadering op 12 februari 2024.

Conclusie:
De stand van zaken over het Strategisch Verwervingskrediet is vanavond beeldvormend besproken in de kamer Bestuur & Middelen van de Stedelijke commissie. Het onderwerp zal later dit voorjaar nog een keer terugkomen met een raadsvoorstel in de oordeelsvormende fase.

6. Sluiting
De voorzitter dankt de aanwezigen en sluit de vergadering om 21.52 uur.